

# ผ่าเหล่า

พระอาจารย์สงบ มนัสสนุโต

เทศน์พระ วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๙

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมเพื่อหัวใจดวงนี้ หัวใจที่เราพยายามแสวงหาอยู่นี้ ทำความสงบของใจให้ได้ ถ้ามีสติมีปัญญา เราจะรักษาดูแลได้ ชำนาญในวิธี ชำนาญในการควบคุมดูแล

ใจรักษายาก ใจศึกษาค้นคว้าหาให้เจอตัวจริงยาก

แต่ด้วยความเกิดเป็นมนุษย์นี้ มีความรู้สึก สัตว์มันก็มี สัตว์มันรักพ่อรักแม่มันด้วย เวลา สัตว์มันพังกูออกมา มันคุ้มครองดูแล มันสละชีวิตเพื่อลูกมันได้เลย สัตว์มันก็รักลูกรักเต้าของมันเหมือนกัน มันมีความรู้สึกเหมือนกัน

คนก็เหมือนกัน นี่มันสถานะของความเป็นมนุษย์นี้ ที่ว่าการเกิดเป็นมนุษย์เป็น อริยทรัพย์ การเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์อยู่นี้ แต่มนุษย์มันมีความสามารถมากกว่านั้น

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในบรรดาสัตว์ ๒ ทำองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประเสริฐที่สุด คบมิตรๆ คบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด

มิตรแท้ มิตรเทียม คนเทียมมิตร แล้วในหัวใจของตนละ กิเลสต้นหาความทะยานอยาก ครอบงำไว้ในหัวใจมากมายมหาศาล ฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อตรวจสอบในหัวใจของตนนี้ ที่เราทำๆ อยู่นี้ ปัจจุบันนี้มันถูกต้องชอบธรรมหรือไม่

ถ้ามันถูกต้องชอบธรรมนะ อริยสังขมีหนึ่งเดียว ไม่มีสอง ไม่มีอริยสังขของข้ากับอริยสังขของ เอง อริยสังขของเราไม่เหมือนกัน ไม่มี

อริยสัจคืออริยสัจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค เป็นสัจจะเป็นความจริงในพระพุทธศาสนา  
เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนาไ ม่มาบวชเป็นพระเป็นนักบวช  
มันจะรบกับใคร

อยู่โคนไม้ อยู่เรือนว่าง อยู่ในที่รโหฐานของตน ค้นคว้าหากิเลสในใจของตนก่อน แล้วถ้า  
เจอกิเลสในหัวใจของตน มันจะเกิดการสัมปยุต สงครามธาตุ สงครามชั้นันท์ สงครามระหว่าง  
ธรรมและกิเลสประหัตประหารกันในหัวใจของตน แล้วเราเป็นคนนั่งดู เราเห็น เราดู นี่ถ้าเป็น  
ข้อเท็จจริง มันเป็นสัจจะเป็นความจริง แล้วมันมหัศจรรย์ เพราะอะไร

เพราะเวลามันเป็นสัจจะเป็นความจริงแล้ว มันศึกษาค้นคว้า ค้นคว้าขนาดไหนมันก็ไม่  
เห็น มันก็ไม่มีใจ มันก็ไม่เจอใจ

แต่ถ้าไม่เคยเห็น ไม่รู้จักมันหรือ

เต็มตัว มันสมบูรณ์แบบ แต่เราไม่เห็นมันนี่สำคัญ เราไม่เห็น เราไม่รู้เท่ามัน เห็นไหม

ฟังธรรมๆ ตรวจสอบในหัวใจของตนให้เป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจดวงนี้ แล้ว  
ถ้าไม่มีอำนาจวาสนานะ วาง

พุทโธๆ ให้จิตมันสงบ จิตมันสงบเท่านั้น

ในเวที ในสนามแข่งขัน ฟุตบอลเวลาเขาจะมีการแข่งขันนะ FIFA มันต้องมาตรวจนะ มัน  
ต้องรับรองสนามก่อน รับรองสนามนั้นแล้วถึงจะให้แข่งในกฎกติกาของ FIFA ได้

นี่ก็เหมือนกัน เราศึกษา เราค้นคว้า ถ้ามันไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง แล้วอำนาจวาสนา  
ของเราล้มลุกคลุกคลาน เราไม่มีกำลังที่จะต่อต้านได้ วาง

พุทโธๆ ให้มาตรฐาน ให้ค้นคว้าหาสนามได้ ถ้าหาสนามได้แล้วเป็นมาตรฐาน เอา  
มาตรฐานนั้นเป็นการแข่งขัน สงครามธาตุ สงครามชั้นันท์ สงครามธรรมะกับสงครามกิเลส แล้ว  
ถ้ามันเกิดขึ้น ถ้าไม่มีสงครามเกิดขึ้น ไม่มีสันติภาพ สันติภาพหาไม่ได้ อยู่ในอาณัติของมันทั้งสิ้น

ฟังธรรมๆ ตรวจสอบในหัวใจของตนให้เป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา

ถ้ามันทำสิ่งใดไม่ได้ กลับไปพุทโธนี่แหละสำคัญที่สุด

พุทโธๆ นะ ถ้าพุทโธ ส่วนใหญ่แล้วพุทโธไม่ได้ด้วย พุทโธแล้วมันไม่ลง พุทโธแล้วมันเป็นไปไม่ได้ เพราะมันคือมันไม่เป็นตามธรรม ถ้าคือมันเป็นตามธรรมนะ เวลาจิตมันเสื่อม จิตมันเสื่อมไง ถ้าจิตมันเสื่อมแล้วจะฟื้นฟูขึ้นมาได้อย่างไร ถ้าฟื้นฟูขึ้นมาให้เป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจของตน ถ้ามันฟื้นฟูขึ้นมาเป็นจริงในหัวใจของตน ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ มันต้องมีเหตุมีผลของมันไง

ถ้ามันไม่มีเหตุมีผลของมัน มันเป็นของมันเป็นไปไม่ได้ ถ้ามันเป็นไปไม่ได้ มันก็มาตรวจสอบ ถ้าตรวจสอบแล้ว โดยวงกรรมฐานนะ นักปฏิบัติเขารู้ มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้ เพราะมันไม่มีวาสนา ไม่มีวาสนา

ดูสิ ดูหลวงปู่มั่นนะ หลวงตาพระมหาบัวท่านเล่าเอง

ถ้าใครภาวนาไม่ได้ ท่านก็ให้ฝึกหัดปฏิบัติให้เป็นจริงเป็นนิสัยของเขา ให้มันเป็นจริงเป็นนิสัยของเขา เราจะไปหักพร้าด้วยเข่า เราจะไปบังคับให้มันเป็น มันเป็นไปไม่ได้หรอก

แต่ท่านฟังไอ้ที่มันเป็นจริง “เออ! อย่างนี้หรือ จิตเป็นอย่างไร”

แล้วถ้าจิตเป็นอย่างนั้น กระทบเลย แล้วคุ้มครองดูแล ถ้าคุ้มครองดูแล มันฝังหัวใจของเรานี่ไง

หลวงปู่จวน หลวงปู่จวนเวลาเข้าไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นนี่ไง เวลาท่านอยู่กับหลวงปู่มั่นปีเดียว แล้วออกมาแล้วเขียนเป็นจดหมายมาถามปัญหาปฏิบัติ เออ! หลวงปู่มั่นก็ตอบ เออ! มันแปลก

ไม่ใช่มันแปลกหรอก มันเป็นคนทีภาวนาได้จริง แล้วถึงที่สุดแล้ว “จำท่านขาวไว้ นะ ท่านขาวได้เจรจากับเราแล้ว”

สุดท้ายแล้วนะ เวลาหลวงปู่ขาวไปกราบคารวะท่าน ท่านฝากไว้เลยนะ “ท่านขาวๆ ให้ดูแลท่านจวนด้วยนะ” ฝากท่านจวนไว้

เวลาหลวงปู่มั่นนิพพานไป หลวงปู่จวนจะไปเที่ยวภาคใต้ เอาเหตุผลหว่านล้อมทั้งหมดแล้ว หลวงปู่จวนก็จะไป จะไปภูเก็ต จะไปภูเก็ต สุดท้าย “ท่านจวน ท่านไปไม่ได้หรอก เพราะหลวงปู่มั่นฝากท่านไว้กับผม”

เห็นไหม นี่คนเป็น คนเป็นไง ด้วยอนาคตตั้งสัญญาของหลวงปู่มั่นไป “แก้จิตแก้ยากนะ แก้จิตแก้ยากนะ”

แม้แต่ตัวท่านเองที่คุมครองดูแลลูกศิษย์ลูกหาอยู่ที่นี่ ที่เป็นสัมมาทิฏฐิถูกต้องชอบธรรมก็มี ไล่ที่เพชรน้ำหนึ่งๆ ที่เราเห็นกันอยู่นี้ไง แล้วไล่เพชรน้ำสอง เพชรน้ำสาม ไล่พวกตะกั่วเยอะเยอะไปหมด ดูลิ ดุหิน ดุดิน ดุทรายเต็มไปหมด ลูกศิษย์หลวงปู่มั่น ลูกศิษย์หลวงปู่มั่น

เอ็งเคารพหลวงปู่มั่นจริงหรือเปล่า ถ้าเอ็งเคารพหลวงปู่มั่นจริง เห็นไหม เหมือนพระเจ้าเคารพในธรรมวินัย ถ้าเคารพในธรรมวินัยคือเคารพพระพุทธเจ้า ถ้ามีงเคารพหลวงปู่มั่นจริง หลวงปู่มั่นได้สั่งเสียอะไรไว้บ้าง

ปฏิบัติทางุดงกรรมฐานๆ นั้นนะ ไปเปิดอ่านดูสิ เอ็งทำอย่างนั้นบ้างหรือเปล่า นั้นถ้าเคารพนั้นละ

มันผ่าเหล่า ไล่พวกแข่งหน้าแข่งหลัง

หลวงปู่มั่นท่านพูดไว้เอง “ต่อไปมันจะมีพวกแข่งหน้าแข่งหลังนี้มากมาย ไล่พวกที่เดินตามนะมี แต่มันน้อย”

พวกผ่าเหล่า ถ้าผ่าเหล่าไปทางโลกนะ เป็นมะเร็งนะ ยืนมันผ่าเหล่า เป็นมะเร็ง เป็นคนพิการ เป็นขี้ทุ๊กขี้ยาก ถ้าเป็นเรื่องของทางการแพทย์

แต่นี้มันเป็นความคิดไป ความคิดที่มันเสียดสี มันถุกู้กั๊งในใจ มันสะเทือนทั้งนั้นนะ แต่วาสนาของคนไป ถ้ามันเป็นสัมมาทิฏฐิถูกต้องชอบธรรมนะ มันธรรมสังเวช แล้วมันทำไม่ลง แล้วมันทำไม่ได้ เครื่องหมายของคนดี กตัญญูกตเวที



“ใช้ปัญญาจนไม่ได้หลับไม่นอนนะ”

“นั่นนะไอ้บ้าสังขาร ไอ้บ้าสังขาร มันต้องกลับมาพุทโธๆ”

นั่นนะอนาคามีวรรคนะ ชั้นที่ ๓ นะ ยังต้องพุทโธๆ เลย

ไอ้บ้าบอ “แหม! อะไรๆ ก็พุทโธ”

ก็เอ็งพุทโธไม่เป็นไง เอ็งพุทโธไม่ได้ เอ็งไม่มีพุทโธ เอ็งไม่มีผู้รู้ เอ็งหลับคาเท้ากิเลส กิเลส มันเหยียบย่ำอยู่นั่นนะ แล้วก็คิดว่าตัวเองเป็นธรรมนั่นนะ นั่นนะกิเลสมันเหยียบเต็มธรรมเลย แต่ไม่รู้

ผ่าเหล่า

สมถกรรมฐานไง แต่ถ้ามันเป็นกรรมฐาน กรรมฐานมันจะผ่าเหล่าไปไหน มันจะแข่งหน้า แข่งหลังไปไหน ถ้ามันแข่งหน้าแข่งหลังไป นั่นนะกิเลสมันชักนำไปทั้งนั่นนะ

นักรบไง รบกับอะไร รบกับกิเลสค้นหาความทะยานอยากในใจของตน

กิเลสเป็นอย่างไรวะ

“กิเลสเป็นนามธรรม จะรู้เห็นมันได้อย่างไร”

ก็มันเป็นนามธรรมถึงได้หลงมันไง นี่ไง ลูกสาวของพญามารไง ความโลภ ความโกรธ ความหลง หลง หลงใหญ่ไปกับมันนั่นนะ แล้วว่าอย่างนั้นเป็นธรรมๆ ใจ ก็เป็นธรรมของกิเลสไง

กิเลสอย่างหยาบ กิเลสอย่างกลาง กิเลสอย่างละเอียด กิเลสมันซบมันซ้อนขนาดไหน

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ “มาร มาร” ของเราว่า “ธรรม ธรรมทั้งนั้น ธรรม” ไม่มีมาร ไม่เคยเห็นมารไง

แต่ถ้ามันรู้มันเห็นของมันนะ การเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ เรามีอำนาจวาสนาบวช เป็นพระ บวชเป็นพระเป็นนักรบ ถ้ามันจะทุกข์จะยากมันก็กรรมของสัตว์ๆ นะ

ผู้ที่มีคุณธรรม ดูหลวงปู่ชอบ ครูบาอาจารย์เราสิ สมบุกสมบันมาทั้งนั้นนะเฉพาะชีวิตของท่าน บริษัทบริวารเป็นอีกเรื่องหนึ่ง บริษัทบริวารที่ดิงามอยู่ที่วาสนา แม้แต่วาสนาของเราเองมันยังชี้ทุกชี้ขี้ยากขนาดนี้ แล้วบริษัทบริวารมันจะดีกับเราไปได้อย่างไร แล้วบริษัทบริวารมันจะถูกต้องชอบธรรมตรงไหน

แค่แม้แต่เนื้อแท้ตัวเราเองยังสมบุกสมบันขนาดนี้ แล้วไ้อรอบข้าง นั้นนะบริษัทบริวาร ที่นี้บริษัทบริวารกับเนื้อแท้ เนื้อแท้มันยังทุกชี้ยากขนาดนี้ บริษัทบริวารไม่ต้องมาอวดมาอ้างกันมันเรื่องของสังคมทั้งนั้นนะ ถ้าเป็นสิ่งที่ทางโลกไม่ต้องการ มันก็ไม่ยอมเป็นบริษัทบริวารใคร ถ้าทางโลกเขาปรารถนาขึ้นมา เป็นบริษัทบริวารทั้งนั้นนะ นั่นมันเป็นกระแสสังคมทั้งนั้นนะ สังคมเป็นสังคมไป

เวลากระแส ถ้าไม่รับรู้มันเลย เราก็ไม่เท่าทันโลก ถ้ารู้แล้วไปยึดมันถือมัน เราก็เป็นเหยื่อ ถ้าเป็นเนื้อแท้ของเราละ มันไม่ฝ่าเหล่าไป เพราะมันฝ่าเหล่าไป มันถึงไม่ได้ข้อเท็จจริงไป

แล้วมันจะแก้การฝ่าเหล่า เห็นไหม พุทโธๆ สมถกรรมฐานให้เข้ามาตามข้อเท็จจริงให้ได้ แล้วถ้าเข้ามาตามข้อเท็จจริงให้ได้ นี่ไง สัมมาสมาธิมันมีพลังงานของมัน มันมีกำลังของมัน

ไ้อันนี้มันไม่มีกำลัง ไม่มีอะไรเลย มันไม่มีกำลังแล้วก็ไขว่คว้าว่าจะมันเป็นธรรมๆ

ไขว่คว้า FIFA มันไม่รับรองนะมึง แข่งนี้มันยกเลิกหมดละ ถ้า FIFA รับรองสนาม คูสิขนาด FIFA ยังต้องมาตรวจสนามก่อน รับรองสนามว่าสนามเป็นมาตรฐานที่แข่งขันได้ แล้วแข่งขันขึ้นมาแล้วกรรมการเขาเป็นธรรมหรือไม่เป็นธรรม กรรมการรับผลประโยชน์มาเต็มที่เลยผู้เล่นตัวที่ ๑๑ มันเอาชนะเขาหมดนะ แล้วใครได้ประโยชน์ละ

เราไม่ต้องการใดๆ ทั้งสิ้น เราต้องการข้อเท็จจริงเนื้อแท้ในใจของตน เนื้อแท้ในใจของตนเอง

ในปัจจุบันนี้เราเป็นนาย ก. นาย ข. นาย ง. เป็นพระ ก. พระ ข. พระ ง. แล้วสัมมาสมาธิเป็นอย่างไร แล้วพุทธะเป็นอย่างไร

เวลาในชาติปัจจุบันนี้ มันแค่นี้ เว็บเดียวเท่านั้นนะ พยับแดด ชีวิตนี้สั้นนัก ๑๐๐ ปี ๑๐๐ ปีเท่ากับเทวดา ๑ วัน

นี่ไง ในผลของวิภูฏะไง เวลาเวียนว่ายตายเกิดในวิภูฏะ เวลาลงไปในนรกอเวจี เวลามัน ยาวนานกับเราขนาดไหน เวลาเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เทวดาเขาไปเก็บสวนดอกไม้กัน ตอนเช้าไปเก็บดอกไม้ เทวดา พวกนางฟ้าเขาหายไปคนหนึ่ง บ่ายๆ กลับมาแล้ว

ไปไหนมา

ไปเกิดเป็นมนุษย์มาชาติหนึ่ง

แค่เสี้ยวนั่นนะชีวิตนี้ มันมีอะไร

วันเดือนปีสว่างไปๆ บัดนี้เธอทำอะไรอยู่ โลกเราร้อนนัก โลกนี้เราร้อนนัก แล้วเราฝึกหัด ปฏิบัติขึ้นมา จิตใจของเราอุ่นร้อนขนาดไหน

ถ้าจิตใจมันอุ่นร้อนขนาดไหน ข้อวัตรปฏิบัติเป็นเครื่องอยู่ของใจ เห็นไหม จิตใจมันอุ่น ร้อน ข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมา บังคับอยู่ตรงนั้นนะ ทำอย่างนั้นทำเพื่ออะไร

บูชาพระพุทธเจ้า ธรรมและวินัยเป็นศาสดา นี่เนื้อแท้ใจ

คบมิตร มิตรที่ประเสริฐคือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมและวินัยเป็นศาสดา เราอยู่กับธรรมอยู่กับวินัย อยู่กับธรรมอยู่กับวินัยแต่หัวใจมันร้อน หัวใจมันดิ้นรน หัวใจมันเจ็บ แสบ นั่นก็เลสทั้งนั้นนะ แต่บังคับไว้ เครื่องอยู่ของใจ แต่ถ้ามันอยู่ของมันได้นะ ไฮ้! ปลอดภัย ปลอดภัย ปลอดภัย! ชีวิตนี้ของกุเลยนะมีง

ยังภาวนาไม่เป็นนะนะ

ถ้ายกขึ้นสู่วิปัสสนา มันเห็นกิเลสไง พญามาร ครอบครวัของมารมันไม่พ้นให้จิตดวงใด พ้นจากน้ำมือของมันไปได้ มารนี้ร้ายกาจนัก

ในลัทธิศาสนาอื่นเขาบูชาพระเจ้าหลายองค์ๆ เขาบูชา บูชาทั้งนั้นนะ บูชาตัณหา ทำเพื่อจะ ให้เป็นบุญเป็นกุศลไง แต่พระพุทธศาสนาไม่มี พระพุทธศาสนา กิเลสมีงเท่านั้น ไม่เชื่ออะไรทั้งสิ้น ทุกข์ยากนี้ ทุกข์น่าดูเลยชีวิตนี้



แล้วถ้ามันหากิเลสไม่ได้ ส่วนใหญ่แล้ว โนนก็ไม่ได้ นีก็ไม่ได้ โนนก็ไม่เห็น

ก็พุทโธต่อเนื่องกันไป พุทโธสักแต่ว่าปรากฏ สักแต่ว่าพุทโธๆ พุทโธไม่ได้จนจิตปล่อย มันไม่มีอารมณ์สองแล้ว มันไม่กระทบแล้ว พุทโธๆ นี่อัปนาสมาธิ อัปนาสมาธิสักแต่ว่าปรากฏ คิดไม่ได้ ทำอะไรไม่ได้ทั้งนั้นนะ แต่มีสตินะ

ไม่ใช่นั่งหลับ อู๋ย! พุทโธหาย

ไปหาหมอบไป พุทโธอะไรมึงหาย

เพราะคำว่า “พุทโธหาย” นี่นะ เป็นไปได้ยาก หลวงตาท่านพูด “เราเชื่อมั่นว่าแม่แต่พระปฏิบัติก็ทำไม่ได้” ใ้พุทโธหายนี่

เพียงแต่ว่ามันแก้งลิ้ม มันนั่งหลับ มันตกภวังค์ มันว่าหาย ใ้นั่งๆ แพล็บ! หายไปเลย ภวังค์ทั้งนั้นนะ มันแตกต่างทั้งนั้นนะ

เวลาถ้าพุทโธๆ จนสักแต่ว่าปรากฏ อัปนาสมาธิ เข้าไปทำไม ตรงนั้นวิปัสสนาไม่ได้ ตรงนั้นทำงานไม่ได้ เวลามันคลายตัวออกมาเป็นอุปจาระ

คำว่า “อุปจาระ” มันคลายตัวของมัน มันคลายออกมา พอคลายออกมามันมีผลกระทบ มีความรู้สึกได้ มันคิดได้ อุปจาระสมาธิ ตรงนั้นนะ ถ้าน้อมไปเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมนะ เพราะอะไร

เพราะสนามนั้น FIFA รับรองได้มาตรฐาน แข่ง แข่งฟุตบอลได้ เก็บคะแนนได้ เป็นเข้าไป license ของโลกใจ อยู่อันดับที่เท่าไร มันต้องมีมาตรฐานของมัน มาตรฐาน FIFA นี้ก็สมมุตินะ FIFA สมมุติ FIFA เลือกตั้งใหม่ FIFA มันก็ออกกฎใหม่มันก็เป็นกฎใหม่ไปแล้ว

แต่ถ้าเป็นหัวใจ เพราะมันเป็นธรรม เป็นธรรมเพราะอะไร เพราะพรหม เพราะเทวดาก็พึ่ง เทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะพรหม เทวดาเขาก็มีจิต เพราะพรหม เพราะเทวดา เขาก็มีกิเลสเหมือนเรา เขาก็มีมารเหมือนเรา เขาถึงมาพึ่งเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พึ่งเทศน์หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นว่าจะแก้กิเลสอย่างไร แล้วอะไรคือกิเลส

แล้วของเรากิเลสมันคืออะไร

“กิเลสเป็นนามธรรม จะไปรู้ไปเห็นมันได้อย่างไร”

“ตอนนี้กำลังฆ่ากิเลสหมดแล้วนะ กิเลสไม่มีช้ำกตัวเลยนะ”

ฝ่าเหล่า เหล่าของพระกรรมฐาน เหล่าของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นที่ฝึกหัดปฏิบัติ จิตเป็นอย่างไร แก้อะไรอย่างไร ปฏิบัติอย่างไร แล้วรู้เห็นอะไร อะไรเริ่มต้น อะไรท่ามกลาง อะไรที่สุด แล้วมันเป็นข้อเท็จจริงอย่างไร

เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ทำความสงบของใจเข้ามา พอจิตสงบแล้วไปรู้ไปเห็นของมัน ถ้ามันมีवासนามันก็เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิตตามความเป็นจริง

แต่वासนาของเราไม่มาตรฐาน ไม่มีการสืบต่อไปให้ปฏิบัติเสมอต้นเสมอปลาย การประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันก็ชั่วครั้งชั่วคราว มันเป็นเวลาจิตมันดีมันก็ทำฟื้นฟูขึ้นมา มันเฟื่องฟู ฐู! มหัทศจรรย์ของมันไป เวลามันงามมันหงามมันหงอยก็คอดกใจ ก็ทุกข์ก็ยากอย่างนั้นไง ถ้าจับพลัดจับผลูขึ้นมา มันรู้เท่าของมันขึ้นมา ตังคับหาน ชั่วคราว

เพราะอารมณ์แต่ละระดับ แต่ละระดับมันแตกต่างกัน มาตรฐานของจิตที่รับรู้แตกต่างกัน เพราะอะไร ขณิกสมาธิ อุปะจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ สมาธิยังมีสูงมีต่าณะ นี่ไม่พูดถึงสมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ นะ ถ้าสมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ ระดับสมาบัติ เข้าฌานเข้าสมาบัติเข้าอย่างไร แล้วถอยออกมาอย่างไร แล้วสมาบัติคือสมาบัติ สมาบัติคือฌาน

เวลาทำสมาธิเป็นสมณะ แล้ววิปัสสนาละ มันมีวิปัสสนา มีสมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐานไง แล้วครูบาอาจารย์ที่ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาจนเป็นข้อเท็จจริงทำอย่างไร แล้วถ้าเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมาแล้ว เวลาใจดวงใดไม่มีมรรคใด ถ้าใจดวงนั้นมีมรรคนะ ฟังเทศน์อย่างนี้ ใ้อไฮ! มหัทศจรรย์เลย

เพราะเวลาหลวงตาพระมหาบัวท่านเทศน์ หลวงตาพระมหาบัวเป็นพระอรหันต์ หลวงปู่ลีท่านเป็นพระอรหันต์ เวลาเทศน์บนศาลาเราก็นั่งอยู่นั่นนะ

“เนาะลีเนาะ เนาะลีเนาะ”

พระอรหันต์พูดกับพระอรหันต์นะ พระอรหันต์องค์หนึ่งพูด พระอรหันต์อีกองค์ฟัง ถ้ามัน ผิดถูก มันต่าง แล้วพระอรหันต์มันจะต่างกันอย่างไร

อริยสัจมีหนึ่งเดียวไง ความเป็นจริงมีอันเดียวไง ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา มันเป็นสัจจะ เป็นความจริงขึ้นมาไง มันไม่ฝ่าเหล่า ฝ่าเหล่ามันก็เป็นมะเร็งนั่นนะ

ถ้าเป็นทางโลกนะ คุณสิ ดูครอบครัวใหญ่ ถ้าฝ่าเหล่าขึ้นมา มันก็ผลาญหมดทั้งชาติทั้ง ตระกูลเลยละ เล่นการพนันนะ เป็นหนี้การพนัน ฝ่าเหล่า

ปู่ย่าตายายเป็นผู้ดีงาม สร้างสมมาเป็นทรัพย์สินมากมายมหาศาล ตัวเองว่าปู่ย่าตา ยายโง่เขลาเบาปัญญา มีทรัพย์สินก็ไม่รู้จักเสวยความสุข มีทรัพย์สินก็ใช้ไม่เป็น ภูเองละเลง หมดเลย ใ้พวกฝ่าเหล่า ไม่มีอะไรเหลือ

เขาสร้างกันมา เขาทำกันมาเพื่อความมั่นคง

นี่เหมือนกัน เรามาบวชเป็นพระ เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา มีอำนาจ วิชาสมาธิบวชเป็นพระ บวชเป็นพระแล้วเป็นนักรบด้วย นี่ถ้าเป็นนักรบไป เป็นนักรบเขาต้องมี สนามรบ แล้วมีสนามรบแล้วเขามีอาวุธของเขา สติ สมาธิ ปัญญา ข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมาเป็น เครื่องอยู่ทั้งนั้น ถ้าเป็นนักรบๆ นี่เป็นอาวุธทั้งนั้นนะ

สู้กิเลสมือเปล่าๆ จะเอาอะไรไปสู้กับมัน กิเลสตัวเปล่าๆ ก็ไม่รู้จักมัน ไม่เห็นมัน กิเลสเป็น นามธรรม จับต้องมันไม่ได้เพราะมันเป็นนามธรรม จะไปรู้ไปเห็นมันได้อย่างไร

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมและวินัย ให้อาวุธไว้มากมาย สัมโพชฌงค์ สติปัญ ฐาน ๔ ศีล สมาธิ ปัญญา มรรค ๘ นี่อาวุธทั้งนั้นเลย สิ่งที่ดีงาม ถ้าเป็นนักรบนักปฏิบัติขึ้นมา มัน สงวน มันรักษา

คุณสิ ช่างเวลาเครื่องมือเสีย ส่งซ่อมนะ แล้วเวลาอะไหล่มันเสีย เปลี่ยนทันทีเลย

สติ สมาธิ ปัญญา มีอยู่ไหน มีงเคยดูแลไหม รักษามันบ้างหรือเปล่า เปลี่ยนอะไหล่มัน บ้างหรือเปล่า สู้กิเลสเอาอะไรไปสู้

เอาอารมณ์เรานี้แหละ เอาความรู้สึกนี้เข้าไปฟาดฟันกับมัน กิเลสจุกจุกหมดนะ

มรรคอยู่ไหน ศील สมาธิ ปัญญาอยู่ไหน

เวลาช่าง อยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะโง “ขอทานยังมีกะลานะมิ่ง” เวลาท่านพูดนะ “ขอทานมันยังมีเครื่องมือหากิน ช่างมันต้องมีเครื่องมือเว้ย”

ยิ่งคนทำงานเขาต้องมีวิชาชีพของเขา ทำงานๆ คิดงานนั้นนะ อะไรนะ เพราะเขามีความรู้ไง นั้นนะปัญญาของเขา เพื่อดำรงชีวิตของเขา

ไอ้เราเป็นพระเป็นนักรบ ชั่ววัตรปฏิบัติขึ้นมาเป็นของดีๆ ทั้งนั้นนะ แม่ขว้างทิ้ง ไอ้ที่เราเจ็บปวดก็คือการกิดขวางนี้แหละ ไอ้ที่เจ็บปวดก็คือการกิดการขวาง การพลิกการแพลง

กูไม่ทำ แล้วยังกิดกันคนอื่น มันเกินไป

แต่ถ้ามันเป็นความจริงนะ เราชี้เกี้ยว เราก็หลบหนีไป คนอื่นขยัน ให้เขาทำ เพราะเขาจะได้ของเขา ใครขยันใครหมั่นเพียรมันก็เป็นบุญเป็นกุศลของเขา ใครฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมามันก็เป็นจริงของเขา

อย่าฝ่าเหล่า เหล่าของกรรมฐาน หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสร้างมา เกิดจากกองทัพธรรมๆ ประวัติหลวงปู่ชอบโง หลวงปู่ชอบท่านพูดในประวัติท่าน พรรษา ๔ พรรษา ๕ หลวงปู่สิงห์สงจดหมายน้อยมารับประชุม ร่วมกันประชุม ร่วมกันการรักษาชั่ววัตร ร่วมกันทำให้เป็นคณะ เป็นกองทัพธรรม

คนสร้าง คนดูแล คนฟื้นฟูมา เขาทุ่มเททั้งชีวิต ทุ่มเททั้งทุกๆ อย่าง ไอ้เราแม่เข้ามาอยู่ในวงกรรมฐาน ตัวเองแม่ก็กิดขวางเขาไป แล้วอนุชนรุ่นหลังละ

พระกัสปปะโง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “กัสปะเอย เธอก็เป็นพระอรหันต์นะ อายุเท่าเรา ทำไมต้องถืออตุตงควัตร”

ข้าพเจ้าไม่ได้ถือข้าพเจ้านะ เพราะข้าพเจ้าก็เป็นพระอรหันต์ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “กัสปะเอย เธอก็เป็นพระอรหันต์ ทำไมต้องถืออตุตงควัตร เป็นเอตทัคคะในอตุตงกรรมฐาน”

“ข้าพเจ้าไม่ได้ถือเพราะข้าพเจ้า ข้าพเจ้าทำได้เพราะให้อุชนรุ่นหลังได้มีคติ มีแบบอย่าง”

มีคติมีแบบอย่างเพราะมีคนทำให้ดู มีคนทำให้เห็น

นี่ไง พระกัสปปะนะ ไม่ได้ทำเพื่อพระกัสปปะนะ ท่านทำเพื่ออุชนรุ่นหลัง นี่ถ้าครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมไง ถ้ามันเป็นจริงไง

ไอ้ที่เราเจ็บปวดมาก เจ็บปวดมากเพราะมันกิดมันขวาง คนที่เขาจะฝึกหัดขึ้นมา แม้แต่กิเลส

“กิเลสเป็นนามธรรม จะไปรู้เห็นมันได้อย่างไร”

ก็กิเลสมันขึ้นก็เข้าจี้คร้าน กิเลสมันไม่เอาไหน กิเลสมันมีตบอด แล้วอุชนรุ่นหลังเขาจะมาฝึกหัดบ้าง ถ้าเขาเห็นตัวอย่างที่ดีงามแบบ “กัสปปะเอย เธอก็เป็นพระอรหันต์ ทำไมเธอต้องถืออุตุงควัตร”

“ก็เพื่ออุชนรุ่นหลัง อุชนรุ่นหลังเขาได้เห็น ได้คติ ได้ทำเลียนแบบ”

ถ้าเห็น เรางงๆ เออ! พระกัสปปะก็ทำเป็นตัวอย่าง ไอ้จะไปกิดไปขวาง ไปพลิกไปแพลง “ไม่ต้องทำ ทำตามซ้ำ นั่งกระดิกเท้า นอนเล่นนี่สบายที่สุดเลย”

เฮ้ย! เอ็งบวชมานอนเล่นหรือวะ ก็เหมือนกับพวกข้าราชการไง ลาบวชไปพักผ่อน ไปพักผ่อน ไปพักผ่อนอิริยาบถ

มันไม่ใช่ มันไม่ใช่หรอก

อย่าผ่าเหล่า เหล่ากอกของพระกรรมฐาน

เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา นิสัยใจคอส่วนตัวมันเป็นเรื่องจริตนิสัยของแต่ละบุคคล แต่หลักมันต้องมีดี หลักของอุตุงคกรรมฐาน พระป่าๆ หลักมันมีของมัน อย่าไปลบหลู่ อย่าไปลบล้าง อย่าไปซ่อนเร้น เก็บซ่อนไว้ไม่ให้ใครทำ เพราะอะไร เพราะกลัวชู้เกี้ยว เพราะถ้ามีงทำแล้วกูก็ไม่รู้จะเอาหน้าไปไว้ที่ไหน

โอ้ย! มันมหัศจรรย์เนาะ ใ้พวกผ่าเหล่า

แต่ถ้ามันรัก รักและสงวนนะ เราทำนะ เหลือไหลไคลย้อย

ออกกำลังกายตอนเช้าเขาไปวิ่งกลับมา เขามาอาบน้ำทำความสะอาดร่างกายแล้วจะไปทำงาน สดชื่นแจ่มใส

นี่เหมือนกัน ข้อวัตรปฏิบัติ เหลือไหลไคลย้อยทั้งนั้น แต่ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาดี เพราะอะไร เพราะทำแล้วมันปลอดโปร่ง ทำแล้วร่างกายมันสุขภาพกาย สุขภาพจิต เราทำมา สร้างบุญสร้างกุศลมา แล้วไปนั่งสมาธิ แล้วฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาเพื่อเอาสัจจะความจริงขึ้นมา ไม่ผ่าเหล่า เพราะอะไร เพราะข้อวัตรปฏิบัติเป็นเครื่องอยู่ของใจ เป็นที่อยู่อาศัย

ใจสะเปะสะปะ ใจโดนกิเลสบีบคั้น แล้วทุกข์ๆ ทุกข์นำดูเลย แล้วเราฝึกหัดปฏิบัติ เห็นใหม่ เขาออกกำลังกาย ใ้เราทำข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมาเหลือไหลไคลย้อย มันเหน็ดมันเหนื่อยแต่หัวใจมันปลอดโปร่ง เพราะมันรัก เพราะจิตใจมันเป็นธรรม เป็นสัมมาทิฐิ เพราะอยากประพฤติปฏิบัติ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ มันมีเหตุการณ์กระทำเพื่อให้หัวใจมันสงบจับ

แต่ถ้าเป็นกิเลส เห็นใหม่ มันหมักหมม มันสะสม อะไรๆ ก็ว่าสะดวกสบาย อะไรๆ ก็ว่ามันจะนั่งเป็นเจ้าของมุนาย แล้วมันได้อะไร

ได้ความอับเฉา มันไม่ได้ความปลอดโปร่ง

แล้วถ้าการฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมามันจะเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา แล้วพยายามฝึกหัดปฏิบัติของเราขึ้นมาให้เป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจของตน ไม่ใช่ผ่าเหล่า มันจะเป็นมะเร็งร้าย มันจะเป็นเนื้อร้าย แล้วมันทำลายชีวิตนะ เนื้อร้ายก้อนเดียวนะ มันทำชีวิตเราให้เสียหาย นี่เหมือนกัน ชี้เกี่ยจชี้คร้าน กิดๆ เป็นการกิดการขวาง มันเป็นมะเร็งร้าย

มันเป็นคณะสงฆ์ มันเป็นองค์กร เป็นผู้ที่เข้ามาเพื่อหล่อหลอม หล่อหลอมให้เป็นบุคลากรที่หลวงปู่มั่นฝากไว้กับหลวงปู่สิงห์

หลวงปู่สิงห์ท่านก็ระดมพระหนุ่มเณรน้อยประชุมวางข้อวัตรให้เป็นกองทัพธรรมๆ จนพวกเราได้รับอิทธิพล ได้รับความรู้มา แล้วเราไม่มีใจรักเลยหรือ เราไม่มีความเห็นเลยหรือ เราขี้ขลาดขี้ขลาดหรือ มันจะเป็นนักรบไปที่ไหน

รบกับกิเลสที่เป็นนามธรรมที่ไม่เห็นมัน ทำให้มันเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมา มันจะเป็นให้อนุชนรุ่นหลังยังได้รู้ได้เห็น ได้รับอิทธิพลของกลิ่นของศีลกลิ่นของธรรมบ้าง อย่าให้มันได้รับกลิ่นของเปรตผี กลิ่นของนรก น่าเบื่อหน่าย น่าเบื่อหน่าย แล้วลงหน้าหนึ่งทั้งนั้น แล้วมันเป็นที่ไม่สมควรเลย เราจะต้องรักษาจิตใจของตนให้เป็นธรรม